

# NEMZETI FEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

**54 841 04 Szállítmányozási ügyintéző**

**Komplex szakmai vizsga**

**Szóbeli vizsgatevékenysége**

**A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítmányozási ügyintéző feladatai**

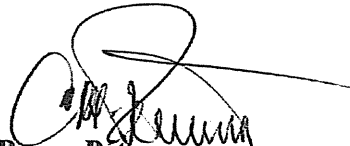
A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)  
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 20 %

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételét a 003764/2013-5522 számon kiadom.

EREDETIVEL MINDENBEN  
MEGEGYEZŐ MÁSZOLAT



**2013**



Barna Péter  
főosztályvezető

**NEMZETI MUNKAÜGYI HIVATAL  
SZAK-ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI IGAZGATÓSÁG**

Érvényes: 2013. szeptember 30-tól

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző

Szóbeli vizsgatevékenység

A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a IV. Szakmai követelmények fejezetben megadott szakmai követelménymodulok témaköreit tartalmazzák.

A tételhez használható segédeszközöket a vizsgaszervező biztosítja.

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

***A tételsor a 12/2013. (III. 29.) NFM rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.***

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző

Szóbeli vizsgatevékenység

A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **1. Mutassa be a szállítványozás szerepét az áruforgalom lebonyolításában!**

- **Szállítványozás szerepe a külkereskedelemben**
- **Szállítványozók szolgáltatásai és szakosodása**
- **Szállítványozók hazai és nemzetközi szervezetei**

---

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző

Szóbeli vizsgatevékenység

A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **2. Ismertesse a közúti fuvarozás egyezményeit!**

- **A nemzetközi közúti fuvarozási engedélyek**
- **A CMR egyezmény**
- **Az AETR megállapodás**

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző  
Szóbeli vizsgatevékenység  
A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **3. Ismertesse a közúti gyűjtőszállítványozás sajátosságait!**

- **Gyűjtőforgalom szervezése**
- **A gyűjtőszállítványozás folyamata**
- **A gyűjtőszállítványozás árképzése, díjszabása**
- **A gyűjtőszállítványozás okmányai**

---

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző  
Szóbeli vizsgatevékenység  
A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **4. Mutassa be a vasúti teherkocsikat!**

- **A vasúti teherkocsik csoportosítása**
- **A nyitott és a hűtő vasúti kocsik**
- **A vasúti kocsik számozási rendszere**
- **A nyomtáv váltás technológiai lebonyolítása**

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző

Szóbeli vizsgatevékenység

A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **5. Mutassa be a vasúti fuvarozás nemzetközi szabályozását!**

- **A nemzetközi egyezmények szerepe, szabályozási területei**
- **A COTIF/CIM Egyezmény**
- **Az SZMGSZ Megállapodás**

---

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző

Szóbeli vizsgatevékenység

A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **6. Mutassa be a vonal- és a bérelt hajózás okmányait!**

- **A hajóraklevél**
- **A Charter Party**
- **Egyéb, tengeri hajózásnál használt okmányok**

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző  
Szóbeli vizsgatevékenység  
A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **7. Ismertesse a légi szállítványozás sajátosságait!**

- **A légi szállítványozás jogi szabályozása**
- **A légi közlekedés nemzetközi szervezetei**
- **A légi szabadságjogok**
- **A légi fuvarlevél**

---

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző  
Szóbeli vizsgatevékenység  
A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **8. Mutassa be a szállítványbiztosítást!**

- **A biztosítási szerződés**
- **Biztosítási kockázatok**
- **A szállítványbiztosítási szerződés megkötése**
- **A szállítványozói felelősségbiztosítás**

### **9. Mutassa be a nemzetközi árucserügyletek tipikus változatait!**

- **A nemzetközi csereügyletek általános jellemzői**
- **A nemzetközi árucserügyletek:**
  - **barter**
  - **kompensáció**
  - **visszavásárlás**
  - **viszontvásárlás**
  - **offset**

### **10. Mutassa be a külkereskedelmi ügyletet!**

- **Az egyszerű külkereskedelmi áruügyletek**
- **A különleges külkereskedelmi áruügyletek**
- **A reexport típusú ügyletek: a reexport-, a haszon-, a tranzit- és a switch ügylet**

### **11. Ismertesse a szokásokat, szokványokat a nemzetközi kereskedelemben!**

- **Szokások és szokványok jelentősége, szerepe**
- **Helyi szokványok**
- **Az INCOTERMS 2010**
- **Az EXW paritás**
- **A CFR paritás**

### **12. Ismertesse a bankok szerepét a nemzetközi pénzügyi folyamatokban!**

- **Aktív és passzív banktevékenységek**
- **Hitelek szerepe az üzleti életben**
- **Hitelek csoportosítása**
- **Bankgarancia, bankkezesesség**



Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző  
Szóbeli vizsgatevékenység  
A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **13. Mutassa be az egyes vámeljáráásokat!**

- **A szabad forgalomba bocsátás**
- **Az árutovábbítás**
- **Az aktív és passzív feldolgozás**

---

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző  
Szóbeli vizsgatevékenység  
A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **14. Mutassa be a nemzetközi szállítványozás szempontjából meghatározó európai tengeri kikötőket!**

- **Hamburg**
- **Rotterdam**
- **Adriai-tengeri kikötők (Koper, Rijeka, Trieszt)**
- **Constanta**

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző  
Szóbeli vizsgatevékenység  
A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **15. Mutassa be Európa közlekedésének közlekedés-földrajzi vonatkozásait!**

- **A TERN, TEN és TINA hálózatok szerepe**
- **A Helsinki közlekedési folyosók létrejötte**
- **Az I. és a IV. Helsinki-folyosó**

---

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző  
Szóbeli vizsgatevékenység  
A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **16. Ismertesse a logisztika szerepét, jelentőségét!**

- **Logisztika kialakulása, fogalma, feladata, célja**
- **Az ellátási, elosztási logisztika feladatai**
- **A JIT-elvű anyagellátás**

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző  
Szóbeli vizsgatevékenység  
A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **17. Ismertesse a raktári anyagmozgatás sajátosságait!**

- **Anyagmozgatási rendszerek**
- **Hevederes szállítószalag, görgős szállítópályák**
- **Targoncák**
- **Magasraktári anyagmozgató gépek**

---

Szakképesítés: 54 841 04 Szállítványozási ügyintéző  
Szóbeli vizsgatevékenység  
A „B” vizsgafeladat megnevezése: Szállítványozási ügyintéző feladatai.

### **18. Ismertesse a csomagolás szerepét a logisztikai folyamatokban!**

- **A csomagolás célja, funkciói: áruvédelem, árukezelés, szállítás, tárolás, értékesítés**
- **A csomagolással való visszaélés**
- **A csomagolás megjelenési formái**
- **Jelölések a csomagoláson: a vonalkód, az RFID**

**19. Mutassa be az egységrakomány-képzés sajátosságait!**

- **Az egységrakomány-képzés jelentősége**
- **A rakodólapos egységrakomány-képzés**
- **A konténerek**
- **A nagykonténerek szállítójárművei**

**20. Mutassa be a logisztika rendszereket, a logisztikai szolgáltató központokat!**

- **A logisztika mint rendszer**
- **A logisztikai rendszerek szolgáltatási színvonala**
- **A logisztikai folyamatok csoportosítása az anyagáramlás szempontjából**
- **A logisztikai központok kialakulása**
- **A logisztikai szolgáltató központok által nyújtott szolgáltatások**

## **AZ ÉRTÉKEKÉLÉS SZEMPONTJAI**

### **Tanári példány**

#### **1. Mutassa be a szállítványozás szerepét az áruforgalom lebonyolításában!**

- **Szállítványozás szerepe a külkereskedelemben**
- **Szállítványozók szolgáltatásai és szakosodása**
- **Szállítványozók hazai és nemzetközi szervezetei**

#### **Kulcsszavak, fogalmak:**

##### **Szállítványozás szerepe a külkereskedelemben:**

- a szállítványozás mint értéknövelő tevékenység, a szállítványozó mint szervező, szállítványozás fogalma, különbség a szállítványozás és a fuvarozás között;
- a szállítványozás szerepe az áru versenyképességének növelésében;
- a szállítványozók szolgáltatásai;
- a szállítványozók bekapcsolásának indokai: kedvező fuvardíjak, kedvező fizetési feltételek, áru és fuvarszköz ismerete, földrajzi és tarifaismeret, szervezőkészség, problémamegoldó képesség.

##### **Szállítványozók szolgáltatásai és szakosodása:**

- fuvarozási ágak szerinti megkülönböztetés;
- speciális tevékenység szerinti csoportosítás;
- működési terület szerinti megkülönböztetés;
- forgalom iránya szerinti csoportosítás.

##### **Szállítványozók hazai és nemzetközi szervezetei**

- FIATA, 1926 – Bécs, tagjai, titkársága, feladatai: pl. okmányok egységesítése;
- MSZSZ;
- kamarák szerepe.

## **2. Ismertesse a közúti fuvarozás egyezményeit!**

- **A nemzetközi közúti fuvarozási engedélyek**
- **A CMR egyezmény**
- **Az AETR megállapodás**

### **Kulcsszavak, fogalmak:**

#### **A nemzetközi közúti fuvarozási engedélyek:**

- Az államközi, kétoldalú megállapodások szerepe;
- egy útra szóló, több útra szóló, időtartamra szóló, harmadik országos, CEMT engedélyek;
- engedélymentesen végezhető fuvarozások.

#### **A CMR egyezmény:**

- a CMR egyezmény létrejötte, Magyarország csatlakozása, alkalmazási területe;
- a fuvarozási szerződés megkötése és végrehajtása (áruátvétel, feladó rendelkezési joga, továbbítási, kiszolgáltatási akadály, a fuvarozó felelőssége).

#### **Az AETR megállapodás:**

- minden olyan nemzetközi közúti fuvarozásra alkalmazni kell, amelyet az illető szerződő fél vagy bármely másik szerződő fél területén bejegyzett járművel végeznek /mikor nem kell alkalmazni/;
- áru fuvarozást végző gépjárművezetők legalacsonyabb életkora;
- személyszállítást végző gépjárművezetők legalacsonyabb életkora;
- vezetési idők, megszakítások, pihenőidők.

### **3. Ismertesse a közúti gyűjtőszállítványozás sajátosságait!**

- **Gyűjtőforgalom szervezése**
- **A gyűjtőszállítványozás folyamata**
- **A gyűjtőszállítványozás árképzése, díjszabása**
- **A gyűjtőszállítványozás okmányai**

#### **Kulcsszavak, fogalmak:**

##### **Gyűjtőforgalom szervezése:**

- meghatározása, jelenléte a közlekedési ágakban, előnyei, hátránya;
- infrastrukturális elemei, küldemények összetétele.

##### **A gyűjtőszállítványozás folyamata:**

- előkészítés, megbízás átvétele, visszaigazolás, küldemény átvétele, áru tárolása, raktározása;
- járat indítása, megbízó értesítése, áru fogadása, elszámolás.

##### **A gyűjtőszállítványozás árképzése, díjszabása:**

- gyűjtődíjszabás, díjtételtáblázatok, díjtételek, kerekítés;
- terjedelmesség, mérlegelés, árpolitika.

##### **A gyűjtőszállítványozás okmányai:**

- rakjegyzék, fuvarlevél, hatósági iratok, okmányok, FIATA FCT, FCR.

#### **4. Mutassa be a vasúti teherkocsikat!**

- **A vasúti teherkocsik csoportosítása**
- **A nyitott és a hűtő vasúti kocsik**
- **A vasúti kocsik számozási rendszere**
- **A nyomtáv váltás technológiai lebonyolítása**

#### **Kulcsszavak, fogalmak:**

##### **A vasúti teherkocsik csoportosítása:**

- fedett kocsik, nyitott kocsik, hűtőkocsik, tartálykocsik, pórekocsik, egyéb kocsik

##### **A nyitott és a hűtő vasúti kocsik:**

- alacsony oldalfalú nyitott kocsi, közepes és nagy térfogattömegű áruk, oldalfal magasság, lehajtható oldalfal, rakonca;
- magas oldalfalú nyitott kocsi, kis térfogattömegű áruk, oldalfal magassága;
- jég-hűtésű kocsi, jó hőszigetelés, jégtartály, romlandó áru;
- motoros hűtőkocsi, klíma, dízelmotor, fagyérzékeny, fagyasztott áru, villamos vezetékhálózat.

##### **A vasúti kocsik számozási rendszere:**

- 12 jegyű pályaszám, forgalmi csererendszer kódszáma, cégjel kódszám, sorozatszám, leltári szám, ellenőrző szám és kiszámítása;

##### **A nyomtáv váltás technológiai lebonyolítása:**

- vasutak eltérő nyomtávolságai, Záhony, önbeálló tengely, tengelycsere, forgóvázcsere, átrakás.



## **5. Mutassa be a vasúti fuvarozás nemzetközi szabályozását!**

- **A nemzetközi egyezmények szerepe, szabályozási területei**
- **A COTIF/CIM Egyezmény**
- **Az SZMGSZ Megállapodás**

### **Kulcsszavak, fogalmak:**

#### **A nemzetközi egyezmények szerepe, szabályozási területei:**

- létrehozásának okai, főbb területei

#### **A COTIF/CIM Egyezmény**

- COTIF területei, CIM, RIV, EUROP, RIP, RID, RIEG, RICO, Montreaux-i Egyezmény;
- fuvarozási kötelezettség, fuvarozásból kizárt tárgyak, feltételeken fuvarozható áruk, díjszabások;
- szerződéskötés, fuvarlevél, fuvar költség, berakás, fuvarozási határidő, kiszolgáltatási feltételek;
- fuvarozási szerződés módosítása, fuvarozási és kiszolgáltatási akadály, vasutak felelőssége, kárigény érvényesítése, vasutak egymás közötti kapcsolata.

#### **Az SZMGSZ Megállapodás:**

- alkalmazási területe, fuvarjogi sajátosságai;
- szerződéskötés, fuvarlevél, fuvarozási szerződés módosítása;
- teljesítés módjai.

## **6. Mutassa be a vonal- és a bérelt hajózás okmányait!**

- **A hajóraklevél**
- **A Charter Party**
- **Egyéb, tengeri hajózásnál használt okmányok**

### **Kulcsszavak, fogalmak:**

#### **A hajóraklevél:**

- szabályozott jogviszonyok, tulajdonságai, feladatai, tartalma, példányai;
- fajtái (áruátvétel helye és ideje, átruházási módja, áru állapota, fuvarozási mód, bemutatás szerint).

#### **A Charter Party:**

- szabályozott jogviszonyok, tulajdonságai, feladatai, tartalma;
- opciók kikötése (tulajdonos és bérlő által), be- és kirakási idő, hajóálláspénz, demurrage, despatch money.

#### **Egyéb, tengeri hajózásnál használt okmányok:**

- Dock Receipt, Delivery Order, Mates Receipt;
- Sea-Waybill, Express Release Bill, Cargo Bill.

## **7. Ismertesse a légi szállítványozás sajátosságait!**

- **A légi szállítványozás jogi szabályozása**
- **A légi közlekedés nemzetközi szervezetei**
- **A légi szabadságjogok**
- **A légi fuvarlevél**

### **Kulcsszavak, fogalmak:**

#### **A légi szállítványozás jogi szabályozása:**

- Varsói egyezmény, chicagói egyezmény (alkalmazási terület, légtér szuverenitás, légi járművek okmányai);
- Tranzit és légi fuvarozási egyezmény, montreali egyezmény, bermudai megállapodás.

#### **A légi közlekedés nemzetközi szervezetei:**

- SITA (CCS rendszer), ICAO, IATA.

#### **A légi szabadságjogok:**

- leszállás nélküli átrepülési jog;
- nem kereskedelmi célú leszállási jog;
- export, import, tranzit átrepülési és leszállási jogok.

#### **A légi fuvarlevél:**

- légi fuvarozás alanyai;
- AirwayBill tartalma, példányai, szerződésmódosítás.

## **8. Mutassa be a szállítványbiztosítást!**

- **A biztosítási szerződés**
- **Biztosítási kockázatok**
- **A szállítványbiztosítási szerződés megkötése**
- **A szállítványozói felelősségbiztosítás**

### **Kulcsszavak, fogalmak:**

#### **A biztosítási szerződés:**

- biztosítás fogalma, alanyai, fajtái, sajátosságok közlekedési áganként;
- árubiztosítás, szállítványbiztosítás, felelősségbiztosítás.

#### **Biztosítási kockázatok:**

- károk fajtái (tárgyi-, különös-, közös hajó-, teljes-, részleges kár);
- ICC, „A”, „B”, „C” fedezet;
- kiegészítő klauzulák (IWC, SRCC, TPND, Rejection Clause, Nail to Nail Clause).

#### **A szállítványbiztosítási szerződés megkötése:**

- kezdeményezése, ajánlattétel, megkötés, biztosítási kötvény, fedezetigazolás, biztosítási keretszerződés.

#### **A szállítványozói felelősségbiztosítás:**

- meghatározása, célja, tárgya;
- szabályozása, mértéke, fedezetköre.

## 9. Mutassa be a nemzetközi árucserügyletek tipikus változatait!

- **A nemzetközi csereügyletek általános jellemzői**
- **A nemzetközi árucserügyletek:**
  - **barter**
  - **kompenzáció**
  - **visszavásárlás**
  - **viszontvásárlás**
  - **offset**

### **Kulcsszavak, fogalmak:**

#### **A nemzetközi csereügyletek általános jellemzői:**

- a külkereskedelmi ügyletek szereplői, devizakülföldi, devizabelföldi, exportőr, importőr, a külkereskedelmi ügylet célja, a külkereskedelmi ügylet tárgya;
- megfelelő mennyiségű konvertibilis fizetőeszköz hiánya, szerepük a világkereskedelemben.

#### **A nemzetközi árucserügyletek:**

- barter: fogalma, valuta- és devizafizetés hiánya, szerepe napjainkban, hátrányai;
- kompenzáció: fogalma, az áru értékének pénzbeni kifejezése, kereskedelmi számla kiállítása, teljes kompenzáció, részleges kompenzáció;
- viszontvásárlás: fogalma, ellenügylet, paralel ügylet, korszerűsége, két szerződés szerepe;
- visszavásárlás: fogalma, kapcsolata a beruházási piacokkal, hosszabb lejáratú ügyletek, előnyei;
- offset: kapcsolata a visszavásárlásos ügylettel, fogalma, sajátos vonásai, ellenérték megtérülésének forrásai;
- az árucserügyletek kockázatai.

### **10. Mutassa be a külkereskedelmi ügyletet!**

- **Az egyszerű külkereskedelmi áruügyletek**
- **A különleges külkereskedelmi áruügyletek**
- **A reexport típusú ügyletek: a reexport-, a haszon-, a tranzit- és a switch ügylet**

#### **Kulcsszavak, fogalmak:**

##### **Az egyszerű külkereskedelmi áruügyletek:**

- a külkereskedelmi ügyletek szereplői, devizakülföldi, devizabelföldi, exportőr, importőr, a külkereskedelmi ügylet célja, a külkereskedelmi ügylet tárgya;
- exportügylet, importügylet;
- adásvételi ügylet, jogok szerzése, kötelezettség vállalása, a külkereskedelmi szerződés legfontosabb tartalmi kellékei.

##### **A különleges külkereskedelmi áruügyletek:**

- reexport típusú ügyletek;
- nemzetközi árucseré ügyletek.

##### **A reexport típusú ügyletek: a reexport-, a haszon-, a tranzit- és a switch ügylet**

- a külkereskedelem szerepe a termelői és fogyasztói helyek összekapcsolásában, a kereskedők szerepe;
- reexportügylet: szereplői, eladó, vevő, reexportőr fogalma, az export és az importügylet összekapcsolása, az áru mint főszereplő, a reexport-tilalom, közvetett reexport, közvetlen reexport;
- haszonügylet: fogalma, előnye, fedezett haszonügylet, fedezetlen haszonügylet;
- tranzitügylet: fogalma, az eladó vagy a vevő mint kezdeményező, ennek okai, jutalék;
- switch ügylet: szereplői, fogalma, devizakímélő kereskedelem, switchkijövetel, switchbemenetel, switchkörügylet.

### **11. Ismertesse a szokásokat, szokványokat a nemzetközi kereskedelemben!**

- **Szokások és szokványok jelentősége, szerepe**
- **Helyi szokványok**
- **Az INCOTERMS 2010**
- **Az EXW paritás**
- **A CFR paritás**

#### **Kulcsszavak, fogalmak:**

##### **Szokások és szokványok jelentősége, szerepe:**

- szokás, szokvány fogalma, Bécsi Konvenció;
- kereskedelmi szokások, szokványok.

##### **Helyi szokványok:**

- tőzsdei, kikötői, bank-, biztosítói, monopolszervezetek;
- Nemzetközi Kereskedelmi Kamara szokványai.

##### **Az INCOTERMS 2010:**

- célja, költségmegosztás, kockázat, kárveszély megosztás;
- egyponos, kétponos, tengeri, multimodális klauzula jelentése;
- klauzulák csoportjai (E, F, C, D).

##### **Az EXW paritás:**

- jelentése, eladó és vevő kötelezettségei, kockázatátzállás helye, 1 pontos, multimodális.

##### **A CFR paritás:**

- jelentése, eladó és vevő kötelezettségei, kockázatátzállás helye, 2 pontos, tengeri.

## 12. Ismertesse a bankok szerepét a nemzetközi pénzügyi folyamatokban!

- **Aktív és passzív banktevékenységek**
- **Hitelek szerepe az üzleti életben**
- **Hitelek csoportosítása**
- **Bankgarancia, bankkezesség**

### **Kulcsszavak, fogalmak:**

#### **Aktív és passzív banktevékenységek:**

- a bankok mint a pénzforgalom szereplői, üzletszerű tevékenység;
- a passzív bankügyletek, pl. betétgyűjtés;
- az aktív bankügyletek, pl. hitel;
- semleges bankügyletek, pl. értékpapírok forgalmazása.

#### **Hitelek szerepe az üzleti életben:**

- a hitel fogalma, kamatfizetés;
- fizetési ígéret egy későbbi időpontban, a céghitel, a pénzben nyújtott hitel.

#### **Hitelek csoportosítása:**

- a hitelnyújtás időtartama szerint: rövid, közép és hosszú lejáratú hitelek;
- a hitelező személye szerint: kormány-, cég- és bankhitelek;
- a kereskedelmi banki hitelek: kölcsön-megállapodás, folyószámlahitel, leszámítolás, exportmegelőlegező hitelek, elfogadványhitel, jelzáloghitel, projektfinanszírozás, lízing.

#### **Bankgarancia, bankkezesség:**

- fogalmak, alkalmazásuk okai, résztvevői: megbízó, kedvezményezett, a bank mint kezes;
- a bankgarancia és a bankkezesség hasonlóságai és eltérései;
- bankgaranciák és kezességek a külkereskedelmi gyakorlatban.



### **13. Mutassa be az egyes vámeljáráásokat!**

- **A szabad forgalomba bocsátás**
- **Az árutovábbítás**
- **Az aktív és passzív feldolgozás**

#### **Kulcsszavak, fogalmak:**

##### **A szabad forgalomba bocsátás:**

- vámjogi helyzet, szabad rendelkezés, kereskedelempolitikai intézkedések;
- vám eljárás elvégzése, vámáru kiadása.

##### **Az árutovábbítás:**

- vámjogi helyzet, vám eljárások elvégzésének helye;
- külső és belső árutovábbítás;
- Egységes Árutovábbítási egyezmény, kezességek (egyedi, átalány, globál), TIR, ATA.

##### **Az aktív és passzív feldolgozás:**

- meghatározása, vámmentesség, vámjogi helyzet, kérelem, engedély kiadása, esetkörök, esetek, ahol nem lehet alkalmazni, határidő.

**14. Mutassa be a nemzetközi szállítványozás szempontjából meghatározó európai tengeri kikötőket!**

- **Hamburg**
- **Rotterdam**
- **Adriai-tengeri kikötők (Koper, Rijeka, Trieszt)**
- **Constanta**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

**Hamburg:**

- földrajzi fekvés, német és európai kapcsolatok;
- logisztikai szerep, vasúti „kikötő”, terminálok fajtái, vonalhajózási szolgáltatások, fejlesztési lehetőségek.

**Rotterdam:**

- földrajzi fekvés, holland és európai, ázsiai kapcsolatok;
- logisztikai szerep, belvízi előnyök, jellemző áruféleségek.

**Adriai-tengeri kikötők (Koper, Rijeka, Trieszt):**

- földrajzi fekvés, európai kapcsolatok, Magyarország;
- kikötők sajátosságai, jellemző áruféleségek.

**Constanta:**

- földrajzi fekvés, európai és ázsiai kapcsolatok, Duna, Magyarország;
- vasúti-vízi összeköttetés, jellemző áruféleségek.

### **15. Mutassa be Európa közlekedésének közlekedés-földrajzi vonatkozásait!**

- **A TERN, TEN és TINA hálózatok szerepe**
- **A Helsinki közlekedési folyosók létrejötte**
- **Az I. és a IV. Helsinki-folyosó**

#### **Kulcsszavak, fogalmak:**

##### **A TEN, TERN és TINA hálózatok szerepe:**

- Európai Unió hálózatfejlesztési terv;
- TEN: jelentősége, hogy a négy EU szabadságjog érvényesülhessen, közlekedés, távközlés, energia európai hálózatainak fejlesztése, nemzeti hálózatok uniós szemléletű átalakítása;
- TERN: elsősorban autópályákra vonatkozik, koncepciója az egységes nemzetközi hálózat, magas szolgáltatási színvonal;
- TINA: Közlekedési Infrastruktúra Igények Felmérése, EU-hoz csatlakozni szándékozó országokat érinti, közútra, vasútra, repterekre és tengeri kikötőkre is kiterjed.

##### **A Helsinki közlekedési folyosók létrejötte:**

- Közlekedési Miniszterek Európai Konferenciája, tíz Helsinki-folyosó kijelölése, egységes rendszer, távolsági áruszállítás gerinchálózata, kiterjed közúthálózatra, vasúthálózatra, jelentősebb repterekre, belföldi vízi utakra, folyami és tengeri kikötőkre.

##### **Az I. és a IV. Helsinki-folyosó:**

- Helsinki – Tallinn – Riga – Kaunas – Varsó, valamint Riga – Kalinyingrád – Gdansk;
- érintett országok;
- Berlin/Nürnberg – Prága – Pozsony – /Bécs – Budapest – Constanta – /Szaloniki/ – Isztambul;
- érintett országok, két szárny szerepe, Hegyeshalom jelentősége.

### **16. Ismertesse a logisztika szerepét, jelentőségét!**

- **Logisztika kialakulása, fogalma, feladata, célja**
- **Az ellátási, elosztási logisztika feladatai**
- **A JIT-elvű anyagellátás**

#### **Kulcsszavak, fogalmak:**

##### **Logisztika kialakulása, fogalma, feladata, célja:**

- logisztika szó jelentése, „logistas”-ok, VI. Leo bizánci császár, Baroen de Jomini, logisztika a hadászatban, logisztika a gazdasági életben;
- anyagok, energiák, információk áramlása rendszeren belül és rendszerek között;
- M-elvek.

##### **Az ellátási, elosztási logisztika feladatai:**

- a termeléshez szükséges alap,- segéd- és üzemanyagok, alkatrészek rendelkezésre állása;
- a vállalatnál előállított késztermékek a vevők rendelkezésére álljanak;
- feladatok taktikai (tervezési) és operatív (végrehajtási) szinten.

##### **A JIT-elvű anyagellátás:**

- készletek, átfutási idők csökkentése, termelés igényekhez igazítása;
- szállítások lebonyolítása erre specializálódott szolgáltatóval;
- beszállító és felhasználó közötti JIT kapcsolatok (szakaszos, folyamatos, Kanban, gyártással szinkronellátás ütemtárolóból, gyártással szinkron-, folyamatos ellátás);
- a megvalósítás feltételei, főbb lépései.

### **17. Ismertesse a raktári anyagmozgatás sajátosságait!**

- **Anyagmozgatási rendszerek**
- **Hevederes szállítószalag, görgős szállítópályák**
- **Targoncák**
- **Magasraktári anyagmozgató gépek**

#### **Kulcsszavak, fogalmak:**

##### **Anyagmozgatási rendszerek:**

- anyagmozgatási rendszerek elemei (szállítóelem, feladóelem, leadóelem);
- szakaszos (ciklikus helyváltoztatás), folyamatos (megszakítás nélküli anyagfolyam), kombinált (csatlakozási helyeken tárolók, ezek feladata), példák ilyen anyagmozgató gépekre;

##### **Hevederes szállítószalag, görgős szállítópályák:**

- továbbított áruk, részei (heveder, szalaggörgő, szagdob, hajtódob, hajtószerkezet, feszítőszerkezet), nagy szögű továbbítás, anyagleadás;
- továbbított áruk, gravitációs görgő pálya, hajtott görgős pálya, részeik;

##### **Targoncák:**

- villamos hajtású, belső égésű motorral hajtott, alkalmazási területük;
- szállító-, vontató-, emelőtargonca, kommissiózó targonca;
- nagy emelésű, kis emelésű, vezetőüléssel, vezetőállással, gyalogkísérettű.

##### **Magasraktári anyagmozgató gépek:**

- keskeny közlekedőfolyosó, emelési magasság;
- kézi, félautomatikus, automatikus vezérlésű felrakógépek;
- felrakótargonca, biztonsági berendezések beépítése, rugalmasabb alkalmazás.

### **18. Ismertesse a csomagolás szerepét a logisztikai folyamatokban!**

- **A csomagolás célja, funkciói: áruvédelem, árukezelés, szállítás, tárolás, értékesítés**
- **A csomagolással való visszaélés**
- **A csomagolás megjelenési formái**
- **Jelölések a csomagoláson: a vonalkód, az RFID**

#### **Kulcsszavak, fogalmak:**

##### **A csomagolás célja, funkciói: áruvédelem, árukezelés, szállítás, tárolás, értékesítés:**

- a csomagolás nem lehet öncél, a csomagolási ráfordításoknak meg kell térülniük;
- a termék mennyiségi, minőségi értékcsökkenést nem szenvedhet, környezet védelme, a csomagolást a várható igénybevételekre kell hangolni;
- könnyen kezelhető rakodási, szállítási egység, meghatározó tényezők: szállítási mód és útvonal, egység tömege, térfogata, könnyű anyagmozgatás;
- tárolás helyei, raktár fajtája, csomagolás összehangolása a rakodással, felismerhetőség, jelölés;
- vásárlásra ösztönzés, járulékos szolgáltatások, értékesítés korszerűsítése.

##### **A csomagolással való visszaélés:**

- szükségtelen, helytelenül megválasztott csomagolás;
- megtévesztő, félrevezető csomagolás.

##### **A csomagolás megjelenési formái:**

- fogyasztói csomagolás feladatai, gyűjtő csomagolás feladatai, szállítási csomagolás feladatai.

##### **Jelölések a csomagoláson: a vonalkód, az RFID:**

- a vonalkód megjelenése, elterjedése, leolvasó készülékek, vonalkód szabványok (EAN, GS1) a számjegyek jelentése, ellenőrző szám kiszámítása;
- az RFID működése, aktív, passzív RFID;
- a vonalkód és az RFID összehasonlítása.

### **19. Mutassa be az egység rakomány-képzés sajátosságait!**

- **Az egység rakomány-képzés jelentősége**
- **A rakodólapos egység rakomány-képzés**
- **A konténerek**
- **A nagykonténerek szállító járművei**

#### **Kulcsszavak, fogalmak:**

##### **Az egység rakomány-képzés jelentősége:**

- kisebb méretű és tömegű áruk nagyobb egységekbe fogása, az egység rakomány-képzés főbb előnyei, hátrányai;

##### **A rakodólapos egység rakomány-képzés:**

- a sík rakodólap mérete, tömege, teherbírása, anyaga, az oldalfalas rakodólap;
- egység rakományok képzése a rakodólapon, magasság, túlnyúlás;
- rakodólapos egység rakományok rögzítése: kötésben való elhelyezés, tapadóerő növelés, pántolás, nyújtható fóliázás, zsugorfóliázás.

##### **A konténerek:**

- nagykonténerek méret szerint, 20, 30, 40 lábas konténerek méretei;
- nagykonténerek szerkezeti kialakítása: open top, flat, box, tartály-, hűtőkonténer;
- a sarokelem funkciói.

##### **A nagykonténerek szállító járművei:**

- vasúti szállító járművek: pórekocsi, alacsony oldalfalú kocsi, konténerszállító vasúti kocsi;
- közúti szállító járművek, önrakodó konténerszállító járművek;
- konténerhajók, méretük, rakodásuk, TEU.

## **20. Mutassa be a logisztika rendszereket, a logisztikai szolgáltató központokat!**

- **A logisztika mint rendszer**
- **A logisztikai rendszerek szolgáltatási színvonala**
- **A logisztikai folyamatok csoportosítása az anyagáramlás szempontjából**
- **A logisztikai központok kialakulása**
- **A logisztikai szolgáltató központok által nyújtott szolgáltatások**

### **Kulcsszavak, fogalmak:**

#### **A logisztika mint rendszer:**

- logisztika és rendszerelmélet, elemek, elemek közötti kapcsolatok, a rendszer környezete.

#### **A logisztikai rendszerek szolgáltatási színvonala**

- szállítási idő, ennek részidői, a szolgáltatás megbízhatósága, a szolgáltatás rugalmassága, a szolgáltatás minősége.

#### **A logisztikai folyamatok csoportosítása az anyagáramlás szempontjából**

- anyagáramlást megvalósító fizikai folyamatok, logisztikai alapfolyamatok (szállítás, rakodás, tárolás), kiegészítő logisztikai folyamatok (csomagolás, kommissiózás, egységtrakomány-képzés, minőségi, mennyiségi ellenőrzés;
- információáramlással kapcsolatos folyamatok, információk felvétele, tárolása, továbbítása, elemzése, megjelenítése.

#### **A logisztikai központok kialakulása**

- a logisztikai központok létrehozását elősegítő változások;
- közvetlen ellátás, szállítás hagyományos rendszerben;
- közvetlen ellátás JIT-elv szerint működő rendszerek esetén;
- közvetett ellátás, szállítás, kihelyezett raktárak, logisztikai ellátó-elosztó központok.

#### **A logisztikai szolgáltató központok által nyújtott szolgáltatások**

- logisztikai alapszolgáltatások, kiegészítő szolgáltatások, egyéb szolgáltatások.



